

Pe cine mai chemăm la masă?

Răsfoind, acum câțva timp, colecția revistei "Teatrul", am dat peste un număr din 1971 sau 1972, care conținea, între altele, o masă rotundă cu absolvenții I.A.T.C. (actori), după șapte ani de la terminarea studiilor. Majoritatea făcuseră "stagiul" obligatoriu în provincie, unii încă mai erau angajați pe la câte un teatru din țară, alții ajunseseră deja în București. Cum se numeau ei? Florina Cercel, Valeria Seciu, Ion Caramitru, Ovidiu Iuliu Moldovan, Virgil Ogășanu, Mihail Stan. Toți jucaseră, în teatrele în care lucrau de mai multă sau mai puțină vreme, roluri principale - sau, în orice caz, importante -, toți colaboraseră cu regizorii valoroși ai momentului.

Primul lucru care mi-a venit în minte după ce am închis revista a fost: cum ar arăta acum o astfel de masă rotundă? Cine ar fi invitații și cam ce ar putea spune ei? Câți dintre absolvenții de acum șapte ani ai U.A.T.C. (sau ai A.T.F., cum își zicea pe atunci) ar putea fi în stare nu numai să producă o listă, fie și scurtă, cu roluri dintre cele numite "de referință", dar și să argumenteze, cu citate din cronici, excelența interpretării proprii? Și, mai ales, câte persoane din afara teatrului și din afara familiilor respective cunosc numele a măcar doi-trei absolvenți de acum șapte ani ai Universității (sau Academiei) de specialitate? Mi se poate obiecta, firește, că nimeni "n-a fost" de la început Valeria Seciu sau Ion Caramitru, nici măcar Valeria Seciu și Ion Caramitru înșiși, că, peste douăzeci de ani, numele anonimilor actori tineri de astăzi vor desemna, poate, personalități cunoscute de toată lumea, vedete cu performanțe răsunătoare la activ ș.a.m.d. Răspund: măcar de-ar fi să fie așa! Și îmi argumentez îndoiala: actorii despre care a fost vorba la început, la fel ca mulți alții înaintea lor și tot mai puțini după ei, erau "identificați" de public ca (viitoare) vedete încă de la prima lor apariție pe mica scenă a "Casan-

drei". În spectacolul de absolvență ei se înfățișau ca personalități bine definite, cu voci lesne recunoscutibile și adesea inconfundabile, cu o stăpânire fermă a tehnicii profesiei (întrând aici felul de a se mișca și de a sta locului pe scenă, relația cu partenerul, modul de a tăcea și de a-l asculta pe celălalt etc., etc.), cu o ținută modelată astfel încât să se "lipească" de retina privitorului și să rămână acolo cât mai mult cu putință. Și era vorba, deseri, despre întreaga distribuție a unui spectacol, nu despre două-trei cazuri privilegiate. Există oameni - "de specialitate", dar și "simpli spectatori" - în stare să-ți înșire astăzi, pe roluri, componența cutărei clase de actorie de acum treizeci și mai bine de ani, așa cum s-a prezentat ea în spectacolul "de producție". Eu, dacă sunt întrebată ce am văzut acum două săptămâni la Studioul "Cassandra" și ce interpreți am reținut în ce personaje, pot cel mult, după ce mă gândesc îndelung, să citez cu aproximație unul sau două nume. Și nu numai eu.

Cine e de vină? Și, înainte de toate,

ce e de făcut? Din câte am auzit, posibilitățile de alegere a candidaților, la concursul de admitere, s-au restrâns considerabil, atât la U.A.T.C. cât și la facultățile particulare; examinatorii se văd nevoiți să-și relaxeze criteriile, întrucât concurența e destul de modestă. Dar, dacă e așa, de ce nu se reduce și numărul locurilor puse "la bătaie"? De ce, în loc de trei candidați buni, să fie admiși treizeci proști sau, în cel mai fericit caz, mediocri? Pentru a nu se reduce corespunzător și "normele" profesorilor - mai mulți acum, parcă, decât oricând și cu responsabilități foarte greu de precizat? În folosul cui produce Universitatea (asupra acestei instituții se concentrează preponderent interesul observatorilor, ca și criticile lor) cohorte după cohorte de absolvenți insignifianți, sortiți să îngroașe rândurile celor ce așteaptă la "o reclamă în plus", în timp ce teatrele - și nu doar cele din provincie - nu pot juca decât anumite piese? (Căci, pentru altele, lipsesc "tipurile", "tipii" și "tipele" cu diplomă de actori recalificându-se pe post de prezentatori TV, unii cu dicțiune apro-

ximativă, alții - sau aceiași - cu expresie nătângă...) Cum este posibil ca tinerii să iasă din facultate cu aceleași defecte (de vorbire, de ținută) pe care le aveau când au intrat și cum explică "factorii responsabili" această situație? Sunt întrebări ivite nu din dorința răutăcioasă de a căuta noduri în papură, ci dintr-o sinceră îngrijorare în legătură cu fizionomia de mâine a scenei românești. Precum și din exasperarea unui om obligat, prin meserie, să vadă mai mult teatru decât - uneori - și-ar dori și decât - adeseori - poate suporta, în condițiile ce i se oferă, tot mai frecvent, acum.

Virgil Ogășanu și Ion Caramitru în Răceala de Marin Sorescu

Alice Georgescu